

Aftale om budget 2018 for Region Midtjylland

Mellem Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti, Venstre og Leif Lund (uden for parti) er der indgået aftale om budget 2018 for Region Midtjylland.

1. Indledning

Økonomaftalen for 2018 mellem regeringen og Danske Regioner fastsætter de økonomiske rammer for regionernes nettodriftsudgifter på sundhedsområdet og regional udvikling.

Forligspartierne anerkender, at der med budget 2018 fortsat vil være et pres på personalet på regionens arbejdspladser. Der skal derfor vedblivende være opmærksomhed på påvirkningen af arbejdsmiljøet på regionens arbejdspladser.

2. Sundhedsområdet

Økonomaftalen for 2018 indeholder et produktivitetskrav på 2 %. Forligspartierne er enige om at produktivitetskravet skal afskaffes, og at der skal arbejdes hen imod at finde en mere hensigtsmæssig styringsmodel for sundhedsområdet. Forligspartierne konstaterer med glæde, at der i Regions-MEDudvalget er opbakning til et opgør med produktivitetskravet på 2 %. Ligesom at der i RMU er støtte til udviklingen af en ny styring af sundhedsvæsenet i et samarbejde mellem politikere, ledere og medarbejdere.

Målbillede – Et sundhedsvæsen på patientens præmisser

Region Midtjylland har en vision om at forbedre sundhedsvæsenet på patientens præmisser. Det skal ses i sammenhæng med de otte nationale mål, som regeringen, Danske Regioner og KL er kommet med. Region Midtjylland har allerede fokus på skiftet i styringen i sundhedsvæsenet, herunder det fokus der udspringer af sundhedsplanen. Udgangspunktet for arbejdet er regionens målbillede. Målbilledet er et resultat af det arbejde, der er pågået i Region Midtjylland de seneste år, hvor fokus har været på at koble kvalitet, aktivitet og økonomi i styringen af sundhedsvæsenet.

Målbilledet fra budget 2017 fastholdes. I efteråret 2017 skal der arbejdes med indikatorerne for de enkelte mål samt afrapporteringen af målene i 2018.

Økonomi- og aktivitetsstyringen i Region Midtjylland skal understøtte arbejdet for et sundhedsvæsen på patientens præmisser. Derfor skal hospitalerne, som det også var tilfældet i budget 2017, ikke længere styres efter en basislinje udtrykt ved en DRG-værdi. I stedet skal der være fokus på den aktivitet, der er en følge af at opfylde målene i målbilledet.

Drift

En gennemgang af budgetbehovet på sundhedsområdet viser, at der i 2018 generelt er stigende udgifter på sundhedsområdet. Budget 2018 indeholder en række politiske prioriteringer. Nedenfor nævnes udvalgte politiske prioriteringer.

Tabel 1: Udvalgte politiske prioriteringer i budget 2018

Mio. kr.	2018
Hospitalsmedicin	80,0
Nye behandlinger	30,0
Respiratorpatienter i eget hjem	43,0
Udmøntning af omprioriteringsbidrag	-12,8
Dansk Center for Partikelterapi	12,3
Telemedicin	1,0
Afledte udgifter i forbindelse med alle nye hospitalsbyggerier	96,1
Førstehjælperordning (præhospital)	0,2
Øvrige områder*	-249,8
I alt	0,0

*De øvrige områder dækker bl.a. realvækst fra økonomiaftale, genberegning af bloktilskud og spareplan 2015-19, der samlet set giver råderum til at dække de stigende udgifter i 2018.

Hospitalsmedicin

Området prioriteres med 80 mio. kr., da det er den forventede stigning i udgifterne til hospitalsmedicin fra 2017 til 2018.

Nye behandlinger

I lighed med tidligere år prioriteres der 30 mio. kr. i budget 2018 til opdrift af nye dyre behandlinger og igangsætning af nye initiativer. Regionsrådet forelægges sag om disse initiativer og udmøntning heraf i 2018. Forligspartierne ønsker, at der ved udmøntningen af puljen også er fokus på, om der er behandlinger/omkostninger, der falder væk.

Respiratorpatienter i eget hjem

Udgifterne til respiratorbehandling i eget hjem vedrører i overvejende grad udgifter til personale, der skal være til stede i hjemmet for at sikre, at hjemmerespiratorbehandling foregår på betryggende vis. I Region Midtjylland visiteres patienter til hjemmerespiratorbehandling gennem Respirationscenter Vest.

De samlede udgifter til respiratorbehandling er steget hvert år de senere år på grund af et stigende antal patienter, der visiteres til behandling med respirator i eget hjem. Patienttilvæksten har de senere år ligget på mellem 4 % - 13 % årligt.

Der er i budget 2018 tilført området yderligere 43 mio. kr.

Udmøntning af omprioriteringsbidrag

I økonomiaftalen for 2018 indgår et omprioriteringsbidrag på 1 % af administrationen på sundhedsområdet. I Region Midtjylland udgør omprioriteringsbidraget 12,8 mio. kr. Regionsrådet forelægges forslag til udmøntning af omprioriteringsbidraget senere på året.

Dansk Center for Partikelterapi

Dansk Center for Partikelterapi vil, som de første i Danmark, fra 2018 kunne levere højt specialiseret behandling med partikelterapi i form af protoner.

Partikelterapi med protoner er en nyere og ofte mere skånsom form for strålebehandling af kræft. Det specielle ved behandling med protoner er, at protonerne rammer såvel kræft- som godartede knuder meget velafgrænset. Dermed kan det omkringliggende væv skånes og bivirkninger som følge af behandlingen reduceres.

Centeret er under opbygning, og fra oktober 2018 modtages de første patienter. I 2018 forventes det, at Dansk Center for Partikelterapi kan levere 550 fraktioner, svarende til ca. 20 patienter. Kapaciteten vil herefter stige løbende frem til 2023, hvor man forventer at kunne behandle ca. 1.100 patienter årligt.

Dansk Center for Partikelterapi er det eneste af sin art i Danmark, og derfor forventes ca. 4/5 af behandlingen at vedrøre patienter fra andre regioner. De afsatte 12,3 mio. kroner i budget 2018 dækker Region Midtjyllands andel af stigningen i udgifterne i 2018. De samlede udgifter i forbindelse med drift af Danske Center for Partikelterapi er i 2018 på 57 mio. kr., stigende til 144 mio. kr. i 2023, hvor centret er i fuld drift.

Telemedicin

I økonomiaftalen for 2018 er regeringen, Danske Regioner og KL enige om, at udbredelsen af telemedicin til borgere med KOL er væsentligt for at styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Parterne er derfor enige om at prioritere indsatsen højt og sikre en landsdækkende udbredelse af digitale løsninger inden udgangen af 2019. Der er på den baggrund prioriteret 1 mio. kr. til telemedicin i budget 2018.

Afledte udgifter i forbindelse med alle nye hospitalsbyggerier

Der er behov for at prioritere 96,1 mio. kr. i budget 2018 til afledte udgifter til alle nye hospitalsbyggerier. Der er generelt tale om kendte tal, da det er udgifter til indsatser, der har været planlagt gennem længere tid.

En del af beløbet går til OPP psykiatri, hvor der i forbindelse med udflytning af Psykiatrisk hospital i Risskov til DNU skal afsættes midler til betaling af OPP-kontrakten. Derudover er der med udgangspunkt i investeringsplanen afsat midler til leasing og driftsanskaffelser, og der er samtidig afsat midler til bygningsdrift, flytterrelaterede udgifter og uforudsete udgifter.

Førstehjælperordning (præhospital)

Der budgetteres med 0,2 mio. kr. til fortsat drift af 1-1-2 førstehjælperordningen. Forligspartierne noterer sig, at civilsamfundets deltagelse i akutberedskabet flere steder har vist sig at fungere rigtig godt og har stor betydning for trygheden. Der skal indenfor den eksisterende budgetramme for området fortsat arbejdes med at udbrede 1-1-2 førstehjælperordningen.

Pulje til politisk prioritering

Af 1. behandlingen af budget 2018 fremgår det, at der er afsat en pulje på 12,7 mio. kr. til politisk prioritering. I forslag til budget 2018 var der afsat 30 mio. kr. til betaling af OPP-kontrakt i forbindelse med udflytning af Psykiatrisk hospital i Risskov til DNU. På baggrund af den ajourførte tidsplan for udflytningen reduceres den afsatte pulje med 5 mio. kr. I budget 2018 afsættes der således 25 mio. til betaling af OPP-kontrakten. Forventningen til udviklingen på tilskudsmedicin er justeret med 4,5 mio. kr., så der forventes et fald i udgifterne på 36,5 mio. kr. På den baggrund kan puljen til politisk prioritering i 2018 øges med 9,5 mio. kr. til 22,2 mio. kr.

Prioriteringen af de 22,2 mio. kr. fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 2: Pulje til politisk prioritering

Mio. kr.	2018
Psykiatri	10,0
Smerteområdet	2,0
Aarhus Universitetshospital – ekstra til spydspidsområder	5,0
Øgede driftsudgifter til nye hospicepladser	0,7
Forskning og udvikling	2,0
Målopfyldelse af kræftpakker	2,0
Præhospital	0,5
I alt	22,2

Psykiatri

Forligspartierne er enige om at afsætte en ramme på 10 mio. kr. varigt fra 2018. Regionsrådet vil blive forelagt et udmøntningsforslag i december 2017.

Psykiatrien står i disse år over for en række udfordringer og udviklingsprojekter, som lægger et stort pres på driftsbudgettet. Det drejer sig om samarbejdet med de tre nordvestlige kommuner om etablering af Psykiatrien i Nordvest, pres på sengeafdelingerne og deraf afledte sikkerhedsproblemer, den intensiverede indsats for at nedbringe tvang, øget indsats overfor tidligere udsendte ramt af post-traumatisk stress syndrom (PTSD) samt et kommende samarbejdsprojekt med Aarhus Kommune om Borgernes Psykiatrihus.

Der må endvidere forventes ekstra udgifter ved at etablere og drive de 32 særlige pladser til patienter med svære psykiske lidelser, idet det ikke vil være muligt at etablere indsatsen inden for rammerne af den statslige takst og bevilling. Det forventes, at de særlige pladser vil aflaste den øvrige sengepsykiatri, når de første pladser etableres primo 2018. Kapaciteten på de 32 særlige pladser vil være fuldt udbygget i 2019.

Endelig forventer forligspartierne, at der vil være fokus på at sikre tilstrækkelige lægefaglige og øvrige relevante faglige ressourcer for at løse udfordringerne i psykiatrien. Nye behandlingsformer som f.eks. internetbaseret psykologbehandling skal tages i anvendelse, hvor det viser sig at være en omkostningseffektiv behandlingsform med den rette kvalitet. Muligheden kan også være relevant for privat praktiserende psykologer.

Forligspartierne ønsker at sætte fokus på, at Psykiatrisk Center i Skejby, når det tages i brug i løbet af efteråret 2018, har en stærk faglig profil. Det skal sikre patientbehandling, forskning og uddannelse på universitetsniveau som en del af Aarhus Universitetshospital. Der udarbejdes en plan for faglige satsningsområder for Psykiatrisk Center, der forelægges regionsrådet inden sommerferien 2018. Endvidere ønsker forligspartierne, at der ses på, hvordan ledelsesstrukturen og anvendelsen af lægeressourcerne kan understøtte en effektiv ibrugtagning og drift af det nye psykiatriske center. Herudover skal der sættes fokus på arbejdstilrettelæggelsen for de øvrige faggrupper.

Smerteområdet

Der opleves en stigning i antallet af henvisninger til udredning og behandling af kroniske smerter. Det har resulteret i lange ventetider på udredning på Region Midtjyllands smerteklinikker, hvor ventetiden varierer mellem 10 og 70 uger (længst i Silkeborg). Derfor udredes mange af regionens patienter på hospitaler uden for regionen, henholdsvis i Region Syddanmark og på privathospital. For at sikre hurtig udredning og et tilbud tæt på patienterne, samt ensartede ventetider til de forskellige tilbud om smertebehandling, afsætter forligspartierne 2 mio. kr. til smerteområdet. Regionsrådet forelægges udmøntningsforslag senere på året.

Aarhus Universitetshospitals spydspidsområder

I budget 2017 blev det besluttet at prioritere 15 mio. kr. over tre år til udviklingen af Aarhus Universitetshospitals spydspidsområder. I budget 2017 blev der prioriteret 5 mio. kr., og i forslag til 1. behandling af budget 2018 blev der afsat 10 mio. kr. og i budget 2019 skal der afsættes 15 mio. kr. jævnfør beslutningen fra budget 2017.

Forligspartierne er enige om at afsætte yderligere 5 mio. kr. i budget 2018 således, at der over tre år afsættes 20 mio. kr. til udviklingen af Aarhus Universitetshospitals spydspidsområder - herunder 15 mio. kr. i budget 2018 og 20 mio. kr. i budget 2019.

Øgede driftsudgifter til nye hospicepladser

Regionsrådet har søgt og fået midler af Sundheds- og Ældreministeriet til etablering af 4 hospicepladser. De statslige midler dækker ikke den fulde udgift, idet der er behov for en regional finansiering på 1,7 mio. kr. I forbindelse med 1. behandlingen af budget 2018 blev der afsat en pulje på 1,0 mio. kr. til at dække udgifter til en eventuel etablering af nye hospicepladser. På den baggrund er der behov for at prioritere yderligere 0,7 mio. kr. i budget 2018.

Forligspartierne afsætter samlet set i budget 2018 0,7 mio. kr. til drift af 2 hospicepladser på Hospice Søholm og 1,0 mio. kr. til drift af 2 hospicepladser på Gudenå Hospice. Hermed gives der mulighed for, at ca. 70 ekstra borgere om året får en hospiceplads.

Forskning og udvikling

Forligspartierne ønsker at understøtte forskning og udvikling på regionshospitalerne. Der etableres en særlig pulje, som hospitalerne kan søge fra på baggrund af konkrete nye initiativer. Puljen er på 2 mio. kr.

Målopfyldelse på kræftpakker

For at fokusere på målopfyldelsen af kræftpakkerne ønsker forligspartierne at styrke indsatsen og koordineringen på tværs af afdelinger, hospitaler og kræfttyper. I alt afsætter forligspartierne 2 mio. kr. Regionsrådet forelægges en udmøntningssag senere på året.

Præhospital - Forkantsdisponering af ambulanceberedskaber

Forkantsdisponering er et væsentligt redskab for at øge dækningsgraden med ambulanceberedskab i områder med relativt lange responstider. Der er en række såkaldte fremskudte placeringer, hvor en ambulance kan disponeres til. Af arbejdsmiljømæssige hensyn må beredskabet kun holde dér i op til to timer ad gangen. Der er dog i dag fire fremskudte placeringer med sove mulighed (Langå, Videbæk, Ulfborg og Karup). Dette muliggør, at AMK-vagtcentralen kan forkantsdisponere ambulancer til disse områder i væsentligt længere tid og dermed øge dækningsgraden og reducere responstiden i disse områder.

Forligspartierne afsætter 0,3 mio. kr. årligt til drift samt 0,2 mio. kr. i 2018 til etablering af fremskudte placeringer med sove mulighed i Ryomgård, Ry og Vinderup.

Akutindsatsen i Region Midtjylland

Forligspartierne er enige om, at den indgåede aftale om akutstrukturen fra 2007 står ved magt og bekræfter den med det her indgåede forlig. Akutstrukturen omfatter fem akuthospitaler og Regionshospitalet Silkeborg, som modtager visiterede akutte medicinske patienter i tidsrummet kl. 8 - 17 på hverdage - jf. Akutplan fra 2007 samt spareplan 15-19. Akutindsatsen omfatter også den allerede besluttede præhospitale indsats.

Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen

Forligspartierne noterer sig, at regeringen har meldt ud, at der vil komme et større politisk udspil til efteråret for at styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, blandt andet på baggrund af den afrapportering fra Sundheds- og Ældreministeriet, som udkom før

sommer. Regionsrådet har tidligere på året vedtaget en regional strategi for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. På det grundlag ser forligspartierne frem til de kommende politiske drøftelser om det nære og sammenhængende sundhedsvæsen både indenfor somatikken og psykiatriområdet. Forligspartierne tillægger det stor betydning, at samarbejdet mellem hospitalerne, kommunerne og almen praksis om forebyggelse, pleje, behandling og rehabilitering skal styrkes.

Økonomiske udfordringer for Aarhus Universitetshospital

Regionsrådet blev den 24. april 2017 orienteret om de økonomiske udfordringer på Aarhus Universitetshospital. Det fremgik af orienteringen, at der i 2018 vil være en ubalance på 70 mio. kr., stigende til 140 mio. kr. i 2019 og stigende til 220 mio. kr. i 2020.

Årsagerne til udfordringerne er primært høje engangsudgifter i forbindelse med flytning til de nye bygninger, høje udgifter til driften af de nye bygninger, samt afdrag på leasinggæld og energilån.

Økonomirapporteringen i 2017 har vist, at der i 2017 er et stigende merforbrug på Aarhus Universitetshospital. Merforbruget skyldes, at centrenes/afdelingernes driftsbudgetter presses af en række forhold. Blandt de væsentligste kan nævnes stigende udgifter til implantater, engangsudgifter i de enkelte afdelinger til dobbeltdrift i forbindelse med udflytning samt øgede udgifter på sterilområdet.

På baggrund af den økonomiske situation på Aarhus Universitetshospital tildeler forligspartierne hospitalet økonomisk hjælp i form af dækning af udgifter til sterilområdet på 30 mio. kr. i 2017 samt udskydelse af tilbagebetaling af energilån på 8,5 mio. kr. årligt i 2017-2018 og 12 mio. kr. i 2019.

På sterilområdet vil der i en overgangsperiode være merudgifter i forbindelse med samlingen af de sterile enheder i en ny sterilcentral og oplæring af personale. Samlingen øger instrumentbehovet, da der bliver længere transporttid mellem sterilcentralen og forbrugsafdelingerne, og derfor vil der være udgifter til indkøb af instrumenter. I 2017 gives der derfor en engangsbevilling på 30 mio. kr. til merudgifter til sterilområdet.

Det blev i forbindelse med budget 2017 vedtaget, at Aarhus Universitetshospital over en periode på 10 år skal tilbagebetale et energilån på i alt 105,7 mio. kr. I 2017 og 2018 skulle Aarhus Universitetshospital tilbagebetale 8,5 mio. kr. årligt, stigende med 3,5 mio. kr. til i alt 12 mio. kr. årligt i 2019-2026. Som en del af den økonomiske hjælp til Aarhus Universitetshospital udskydes tilbagebetalingen af energilånet. Tilbagebetalingen af lånet skal således begynde i 2020 og tilbagebetales med 11,1 mio. kr. årligt over 10 år.

Finansieringen af hjælpen til de økonomiske udfordringer på Aarhus Universitetshospital i 2017 skal ses i sammenhæng med den løbende konsolidering i 2017. I 2017 budgetomplaceres 38,5 mio. kr. fra en central pulje - pulje til overførsler til kommende år - til Aarhus Universitetshospital. Udskydelsen af tilbagebetaling af energilånet finansieres i 2018 og 2019 fra puljen til overførsler til kommende år.

Anlæg

Region Midtjylland har en ambitiøs investeringsplan, der skal sikre effektiv drift, større patientsikkerhed og høj kvalitet i sundhedsvæsenet. Investeringsplanen sikrer gennemførelsen af de tre kvalitetsfundsprojekter samt en nødvendig modernisering og udbygning af regionshospitalerne i Randers, Horsens, Silkeborg, etableringen af et psykiatrisk afsnit i Gødstrup og psykiatrisk center i DNU samt etableringen af Dansk Center for Partikelterapi på Aarhus Universitetshospital.

Investeringsplanen er presset af behov og ønsker til mange nye anlægsprojekter og udfordringer med ibrugtagning af nye projekter og presserende vedligeholdelsesprojekter. På den baggrund er der udarbejdet en ny strategi for investeringsplanen.

Strategien består dels af en opdeling af investeringsplanen i to dele. For perioden 2017-2019 består investeringsplanen af detaljeret information om årstal og beløbsrammer for projekter. For perioden 2020-2026 er projekterne angivet med samlede beløbsrammer som udtryk for de nuværende intentioner uden fastlagt fordeling mellem årene, det betyder, at der er mulighed for at revurdere fordelingen over årene, når/hvis yderligere presserende behov opstår.

Den nye strategi består samtidig af en igangsætning af en analyse af kapacitet og udnyttelsen af kapacitet for operationsstuer, ambulatorier, skannere og evt. andre relevante faciliteter på regionens hospitaler. Analysen skal se på udnyttelse af den eksisterende kapacitet sammenholdt med forventningerne til det fremadrettede behov. Analysen er også omtalt i forslag til investeringsplan 2017-2026.

Analysen har til formål at afsøge, om der kan afvikles mere aktivitet på eksisterende lokaler og udstyr. Øget udnyttelse af lokaler og udstyr vil kunne medføre mindre behov for om- og nybygninger og nyanskaffelser af udstyr og dermed forbedre anvendelsen af regionens ressourcer til anlæg og medicoteknisk udstyr. Bedre udnyttelse kan opnås fx gennem længere åbningstider, bedre udnyttelse af den eksisterende åbningstid og levetidsforlængelse på udstyr. Der er altså tale om tiltag, som også kan være med til at skabe flere tilbud på patientens præmisser, idet det kan give mulighed for undersøgelse og behandling uden for almindelig arbejdstid. Der vil i analysen blive set på hensyn til personalets arbejdstider, vedligehold af udstyr, erfaringer om hvornår patienterne benytter tider mv.

Kapacitetsanalysen forventes afsluttet medio 2018. Det forventes i forlængelse heraf, at der vil kunne frigøres ressourcer, således at den ønskede reovering af regionshospitalernes sengeafsnit, herunder på Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens, kan gennemføres som planlagt. Analysen skal indgå i grundlaget for de politiske drøftelser i forbindelse med prioriteringen for 2020 – 2026.

Kvalitetsfondsprojekter (Aarhus, Gødstrup og Viborg)

I økonomiaftalen for 2018 mellem regeringen og Danske Regioner er den økonomiske ramme til kvalitetsfondsbyggerierne på 4,8 mia. kr. i 2018. Region Midtjylland har i forlængelse heraf budgetteret med udgifter til kvalitetsfondsbyggerier i budget 2018 på 1.188 mio. kr. Dette beløb er lavere end det, regionen tidligere har forudsat af udgifter i 2018.

Reduktionen skal ses i lyset af, at der erfaringsmæssigt sker forsinkelser på nogle af kvalitetsfondsprojekterne, hvormed det samlede afløb reduceres. Der er dog samtidig med økonomiaftalen for 2018 *"lagt vægt på, at kvalitetsfondsbyggeriet fortsat realiseres i overensstemmelse med indgåede kontrakter og planer"*.

3. Socialområdet

Målbilledet fra 2017 for socialområdet i Region Midtjylland fastholdes i 2018. Målbilledet skal tydeliggøre de politiske prioriteringer på området. I efteråret 2017 skal der arbejdes videre med indikatorer for de opstillede mål på området.

På socialområdet er det i regi af Rammeaftalen 2016 blevet besluttet, og bekræftet i Rammeaftale for 2018, at der i perioden 2016-2018 skal foretages en samlet reduktion af taksterne på minimum 3 % i perioden. Takstreduktionen er fuldt ud gennemført i 2017.

På socialområdet er der aktuelt et stort pres på anlægsrammen. Det skyldes dels behov for kapacitetsudvidelser, som ser ud til at fortsætte i de kommende år, og dels er der behov for omfattende renoveringer af bygningsmassen eller erstatningsbyggerier over en årrække.

Behovet for kapacitetstilpasninger (udvidelser) ses bl.a. i kommunernes efterspørgsel efter botilbud til unge og voksne med autisme. Der har i de seneste år været en konstant venteliste, som ser ud til at fortsætte til trods for investeringer i 2016-17, bl.a. i 32 fleksible, mobile boliger. Tilsvarende er der venteliste til unge med psykisk sygdom og selvskadende adfærd, efterspørgsel efter en ny specialiseret rehabiliteringsenhed til mennesker med erhvervet hjerneskade mv.

Flere af de eksisterende botilbud er endvidere ved at være utidssvarende, og med henblik på, at regionen fortsat skal være en attraktiv leverandør for borgere og kommuner, vil der inden for en årrække være behov for omfattende renoveringer eller erstatningsbyggerier. Det gælder f.eks. Pilebakken og Tangkær i Specialområde Autisme, som har utidssvarende og små 1-værelses boliger, og Ulriksdal og Møllebækken i Specialområde Børn og Unge, som ikke længere er egnede til de børn og unge, som kommunerne i dag efterspørger døgntilbud til.

Rammen til *udvikling og omlægning* af de sociale tilbud har årligt haft et niveau på omkring 30 mio. kr. Det aftales, at rammen fra 2018 forhøjes til 50 mio. kr. årligt for at kunne imødegå behovet for investeringer på socialområdet. Herudover aftales det, at rammen til vedligeholdelse fastholdes på 12,1 mio. kr. årligt med henblik på at opretholde bygningsstandarden på de eksisterende sociale tilbud.

Som konsekvens af, at socialområdet er takstfinansieret, og alle investeringer lånefinansieres, indarbejdes omkostninger til forrentning og afskrivning i taksterne. Hvis der er tale om anlægsarbejder i eksisterende bygninger, medfører anlægsarbejderne takststigninger. Såfremt der ikke skal ske en takststigning, forudsætter det, at specialområdet gennemfører en driftsoptimering/driftsbesparelse svarende til omkostningerne. Nybyggeri og udvidelser på specialområderne vil inden for rammeaftalen blive drøftet med kommunerne.

Forligspartierne tillægger det endelig stor betydning, at der fortsat indenfor socialområdet arbejdes målrettet på at sikre den nødvendige metodeudvikling og faglige kompetenceudvikling af personalet for at imødekomme kommunernes behov for specialiserede ydelser nu og i fremtiden.

4. Regional Udvikling

Målbilledet for Regional Udvikling fra 2017 fastholdes i 2018. Målbilledet skal tydeliggøre de politiske prioriteringer på området. I efteråret 2017 skal der arbejdes videre med indikatorer for de opstillede mål på området.

På det regionale udviklingsområde er den økonomiske ramme reduceret med 1 % som følge af omprioriteringsbidraget i økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner. Omprioriteringsbidraget er i Region Midtjylland på 5,9 mio. kr.

Udgifterne til den kollektive trafik er stigende, og i 2018 er Midttrafiks budgetforslag 35,4 mio. kr. højere end den ramme, der er forelagt regionsrådet til 1. behandling af Regional Udviklings budget. Af merudgifterne på 35,4 mio. kr. vedrører 7,4 mio. kr. forventede merudgifter på Letbanen. Disse finansieres forlods af opsparede statslige midler øremærket til drift af Grenaabanen. I forbindelse med, at Odderbanen og Grenaabanen har stået stille, er der oparbejdet en pulje i Midttrafik, idet erstatningsbuskørsel er billigere end tog. Der anvendes 10 mio. kr. heraf til busdriften i 2018, hvilket medfører, at udfordringerne på busdriften er 18 mio. kr. i 2018.

For at skabe balance i Regional Udviklings budget 2018 er forligspartierne enige om følgende reduktioner på Regional Udviklings øvrige områder i 2018:

- Eventpuljen under erhvervsudvikling reduceres med 7 mio. kr.
- Uddannelsespuljen under regionale udviklingsaktiviteter reduceres med 7 mio. kr.
- Budgettet til eksterne konsulenter i Regional Udviklings budget reduceres med 2 mio. kr.
- Kulturpuljen under regionale udviklingsaktiviteter reduceres med 2 mio. kr.

Det forudsættes, at der alene er tale om engangsreduktioner i 2018, og at reduktionerne tilbageføres til de områder, de er taget fra, i budgetrammerne i overslagsårene 2019-2021. Dermed er der som udgangspunkt ved budgetlægningen af budget 2019 en udfordring på den kollektive trafik på 35,4 mio. kr.

I efteråret 2017 og foråret 2018 indbyder Region Midtjylland kommunerne til, sammen med Midttrafik, at deltage i en undersøgelse af hele trafikområdet set i lyset af de aktuelle udfordringer. Resultatet heraf skal, inden for budgetrammerne i overslagsårene 2019-2021, sikre den bedst mulige kollektive trafik i Region Midtjylland.

Regionalt kultursamarbejde efter Aarhus 2017

Forligspartierne ønsker, at der fra 2018 etableres et blivende kultursamarbejde på tværs af regionen. Samarbejdet mellem kommunerne i regionen og Region Midtjylland omkring Aarhus 2017 som europæisk kulturhovedstad har vist, at det ved en fælles indsats er muligt at styrke regionens internationale position som en kreativ region. En videreførelse af dette samarbejde i en blivende organisering ligger også i forlængelse af regionens kulturpolitik.

Forligspartierne er på den baggrund enige om, at der af kulturbudgettet disponeres ressourcer til samarbejdet med kommunerne. Det præcise beløb aftales i forbindelse med indgåelse af samarbejdsaftalen med kommunerne i efteråret 2017.

5. Hensigtserklæringer

A. Vikardækning i Region Midtjylland

Der har gennem længere tid været en øget opmærksomhed på, hvordan vikarforbruget - for specielt lægerne - administreres i Region Midtjylland. Det er således administrativt besluttet at igangsætte et udbud af lægevikarydelser med henblik på at konkurrenceudsætte lægevikardækningen i Region Midtjylland og få indgået aftaler med et eller flere firmaer.

Forligspartierne er enige om, at det skal undersøges, om der kan være potentiale i, at også læger kan indgå i regionens interne vikarbureau på tværs af Region Midtjylland, for på den måde at afklare om det personale, der i forvejen er ansat og dermed kender organisationen, kan bidrage til bedre kvalitet, samtidig med at regionens omkostninger til eksterne lægevikarer kan reduceres.

Det skal samtidig undersøges, om der på andre faggrupper med fordel i forhold til kvalitet og økonomi kan opnøres på det fastansatte personale og samtidig reduceres på vikarforbrug. Det kan eksempelvis være i perioder, hvor der erfaringsmæssigt gennem årene har været et stort vikarforbrug.

B. Strategi for arbejdsstyrkeplanlægning

Region Midtjyllands medarbejdere har hver dag opmærksomhed på opgaveløsningen i forhold til borgere og patienter. Med henblik på at kunne "sætte og udvikle de rigtige hold" vil regionen vurdere mulighederne for opgaveflytning mellem faggrupper, så opgaveløsningen organiseres og håndteres på lavest mulige omkostningsniveau. Patientsikkerhedsperspektivet

er altid en vigtig parameter i fordelingen af medarbejderressourcer i forhold til de daglige opgaver. Et andet vigtigt parameter er arbejdsmiljøet.

Forligspartierne er enige om, at der udarbejdes en strategi for arbejdsstyrkeplanlægning, der skal bidrage til, at Region Midtjylland både på kort og langt sigt har tilstrækkelig og kompetent arbejdskraft til rette tid, sted og omkostningsniveau.

C. Serviceassistentkonceptet

Forligspartierne ønsker at følge implementeringen af serviceassistentkonceptet i forbindelse med samlingen af hospitalsenheder, således at der opretholdes en variation i arbejdet.

D. Implementering af Initiativprisen og Smartprisen

Regionsrådet har stiftet Initiativprisen og Smartprisen, som uddeles hvert år. De nominerede forslag skal forelægges til politisk prioritering, og der skal være fokus på at brede gode ideer ud til anvendelse i hele regionen.

E. Forsøg med nye afregningsmodeller

Region Midtjylland er udset til at skulle lave forsøg med nye afregningsmodeller indenfor områderne ældre medicinske patienter og multisyge kronikere. Muligheden for at tilrettelægge/indrette afregningsmodeller, der går på tværs af sektorerne på disse områder, undersøges nærmere.

F. Høfde 42

Regionsrådet har besluttet, at forureningen ved Høfde 42 skal graves væk, men at det bør være staten, som betaler for oprydningen. I 2019 er der planlagt politiske forhandlinger om økonomien på jordforureningsområdet, og her opfordrer Region Midtjylland staten til at afsætte midler til oprensning af forureningen ved Høfde 42 og andre store jordforureninger.

Regionen vil i 2018 fortsætte den etablerede dialog og samarbejde med industrielle partnere om udvikling og test af nye jordrensningsmetoder til forureningen ved Høfde 42. Der arbejdes på at udvikle bæredygtige teknologier, der kan iværksættes lokalt og som samtidig sikrer en effektiv rensning af den giftige jord.

G. Konsolidering på sundhedsområdet

I investeringsplan 2017-2026 er den centrale leasingramme på 738,1 mio. kr. i perioden 2014-2019. Leasingrammen er nødvendig for at gennemføre regionens ambitiøse investeringsplan.

Forligspartierne er enige om, at eventuelle mindreforbrug på sundhedsområdets nettodriftsudgifter i de kommende år anvendes til at konsolidere regionens økonomi især gennem indfrielse af leasinggæld.

H. Effektivisering af registreringer, arbejdsgange og databehandling

På baggrund af det midlertidige udvalgs anbefalinger og de erfaringer, der er høstet rundt omkring fra lokale tiltag, igangsættes et ambitiøst arbejde med henblik på at effektivisere registreringer, arbejdsgange og databehandling. Arbejdet skal foregå på alle niveauer og med afsæt i et politisk vedtaget kommissorium, som indeholder en løbende afrapportering til regionsrådet.

I. Polyfarmaci

Der gøres erfaringer med at bruge medicindata til at afdække omfanget af polyfarmaci og sætte målrettet ind overfor patienter med meget stort medicinforbrug og med risikable kombinationer af medicin. Arbejdet forankres i den regionale lægemiddelkomite og afrapporteres til regionsrådet.

J. Fortsat fokus på forbruget af ADHD-medicin i Region Midtjylland

Region Midtjylland ligger fortsat højt med hensyn til forbruget af ADHD-medicin sammenlignet med de øvrige regioner. Sundhedsstyrelsen har udarbejdet nationale kliniske retningslinjer for ADHD-behandling af såvel voksne som børn og unge i hhv. 2014 og 2015. Der gives en status i efteråret 2018 med status for implementering af de nationale kliniske retningslinjer samt forbruget af ADHD-medicin i Region Midtjylland.

K. Europæisk Frivillighovedstad 2018

Region Midtjylland vil med baggrund i den indgående samarbejdsaftale med Aarhus Kommune om Europæisk Frivillighovedstad 2018 indgå aktivt i realiseringen af de store potentialer ved øget åbenhed for frivillige i hele regionen. Det kan fx være ved at afholde kurser, der medvirker til at understøtte og anerkende de frivilliges indsatser.

L. Fødevareratsningen og Europæisk Gastronomiregion

Region Midtjylland står centralt i den danske styrkeposition på fødevarerområdet og er blandt andet udnævnt til Europæisk Gastronomiregion. Regionen vil styrke arbejdet for at udnytte potentialerne på tværs af fødevarerhverv, gastronomi og turisme.

Viborg, den 4. september 2017

På vegne af partierne:

Socialdemokraterne	
Det Radikale Venstre	
Det Konservative Folkeparti	
Socialistisk Folkeparti	
Dansk Folkeparti	
Venstre	
Uden for parti	